

Milli Məclisin növbədənənar sessiyasında

Hüquqi qanunvericilik bazası təkmilləşdirilir

İyunun 12-də Milli Məclisin növbədənənar sessiyasının ilk iclası keçirildi. Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

İclasda ilk olaraq "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Qanunu haqqında sənəd səsverməyə çıxarıldı və ikinci səsvermə ilə təsdiqləndi.

Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədr müavini Kamran Nəbizadə "Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında" qanun layihəsini üçüncü oxunuşda müzakirəyə təqdim etdi. Bildirdi ki, qanun layihəsi 5 fəsil, 17 maddədən ibarətdir. Bu qanun qəbul edildikdən sonra təsərrüfat fəaliyyətinin və başqa fəaliyyət növlərinin, habelə strateji sənədlərin və ərazi planlaşdırılması sənədlərinin reallaşdırılmasının ətraf mühitə və insan sağlamlığına təsirinə qiymətləndirilməsi prosesinin hüquqi, iqtisadi, təşkilati əsaslarını müəyyən edəcək, bu sahədə yaranan münasibətləri tənzimləyəcək. Layihə üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

"Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında" qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsini də müzakirəyə təqdim edən Kamran Nəbizadə dedi ki, dəyişikliklər "Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında", "Lisensiyalar və icazələr haqqında" qanunlara və "Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında" qanun layihəsinə uyğunlaşdırma məqsədi daşıyır. Qanun layihəsi təsdiq olundu.

Deputatlar "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Hindistan Respublikası Hökuməti arasında diplomatik, rəsmi və xidməti pasportlara malik şəxslərin viza tələbindən azad edilməsi haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi və "Dərc olunmuş əsərlərin kor, görmə qüsuru və ya çap məhsullarını oxumaqla bağlı başqa əlilliyi olan şəxslər üçün əlçatanlığını asanlaşdırmağa dair Mərakeş Müqaviləsi"ne qoşulmaq haqqında" məsələlərə də müsbət münasibət bildirdilər.

"Dövlət sirri haqqında", "Sərhəd qoşunları haqqında", "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında", "Mülki müdafiə haqqında", "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" və "Siyasi partiyalar haqqında" qanunlarda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələri haqqında Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov məlumat verdi. Bildirdi ki, "Dövlət sirri haqqında" qanunda dəyişikliklər məxfi, o cümlədən dövlət sirri təşkil edən məlumatların və onların daşıyıcılarının məxfiləşdirilməsi, məlumatların məxfiliyinin qorunması, məxfiliyin açılması qaydası, vəzifəli şəxsin və ya vətəndaşın dövlət sirri ilə işləməyə icazə verilməsi üçün müvafiq orqan və ya onun vəzifəli şəxsi tərəfindən təkrar yoxlama aparılması üçün hüquqi əsasların yaradılması məqsədi ilə təklif edilir. Dəyişikliklərə əsasən məlumatın məxfilik müddəti onun məxfiləşdirildiyi gündən hesablanır. Bu müddət məxfi məlumatlar üçün 10 ildən, tam məxfi məlumatlar üçün 20 ildən, xüsusi əhəmiyyətli məlumatlar üçün 30 ildən, məxfilik dərəcəsi asılı olmayaraq şəxsin kəşfiyyat, əks-kəşfiyyat, əməliyyat-axtarış fəaliyyətini həyata keçirən orqanların əməkdaşı olmasını və ya bu orqanlarla konfidensial əsaslarla əməkdaşlıq edən, yaxud əməkdaşlıq etmiş şəxslərin şəxsiyyətini müəyyən etməyə imkan verən məlumatlar üçün 75 ildən çox olmalıdır. Bu müddət müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəyi ilə uzadıla bilər.

"Sərhəd qoşunları haqqında" və "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında" qanunlarda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələri qanunvericilikdə olan uyğunsuzluqların aradan qaldırılması məqsədilə hazırlanmışdır. Belə ki, bu məqsədlə müvafiq layihələrdə Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin mühafizəsini və toxunulmazlığını təmin edən orqanları ümumiləşdirən yeni anlayışdan - "sərhəd mühafizə orqanları" ifadəsindən istifadə edilmişdir.

Ziyafət Əsgərov bildirdi ki, "Sərhəd qoşunları haqqında" qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsinə sahib nəzarəti bölməsi ilə bağlı yeni 23-1-ci maddə əlavə edilməlidir. Layihənin qüvvədə olan redaksiyasından fərqli olaraq sərhəd mühafizə orqanlarının şəxsi heyəti və kompleksləşdirilməsi ilə əlaqədar məsələlər yeni redaksiyada vurulmuşdur. Sərhəd mühafizə orqanlarında müddətli həqiqi hərbi xidmət keçəcək çağırışçıların müəyyən edilməsi adlanan 28-ci maddəsinin redaksiya əsasları daha dolğun şəkildə açıqlanmışdır. Burada çağırışçıların hansı normativ hüquqi akt əsasında müddətli həqiqi hərbi xidmət keçmələri göstərilmişdir. Həmçinin, layihədə sərhəd mühafizə orqanları üçün yaşayış evlərinin, sosial-mədəni və xüsusi obyektlərin tikintisi üçün vəsaitin də ayrıca nəzərdə tutulması müəyyən edilmişdir.

"Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında" qanunda ərazi sularına verilən anlayışın qüsuru olması səbəbindən həmin anlayışın tərkib hissəsi olan ilk abzas yenidən işlənmişdir. Sərhəd mühafizə orqanları tərəfindən həyata keçirilən sahil mühafizəsi işinin keyfiyyətinin artırılması məqsədilə sərhədboyu zonanın, habelə dəniz sahilinə bitişik inzibati ərazi vahidlərinin ərazisində olan üzme və sitələrinin sərhəd mühafizə orqanlarında qeydiyyatı alınması ilə bağlı prosedurlar dəqiqləşdirilmişdir.

Ziyafət Əsgərov qeyd etdi ki, "Mülki müdafiə haqqında" qanuna edilmiş dəyişikliklərdə mülki müdafiə qüvvələrinin dövlət qulluqçularının və digər mülki işçilərinin əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi, habelə mülki müdafiə qüvvələrinin fəaliyyətinə nəzarət məsələləri öz əksini tapmışdır. Belə ki, layihədə mülki müdafiə qüvvələrinin fəaliyyətinə nəzarətlə bağlı qeyd olunmuşdur ki, mülki müdafiə qüvvələrinin fəaliyyətinə ümumi nəzarəti Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı, idarəedaxili nəzarəti isə mülki müdafiə qüvvələrinin komandanlığı və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri həyata keçirir.

Prokurorluq orqanlarının mülki müdafiə qüvvələrində qanunların icrasına nəzarət məsələsi yeni redaksiyada verilmişdir.

"Dövlət sirri haqqında", "Sərhəd qoşunları haqqında", "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında", "Mülki müdafiə haqqında", "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" və "Siyasi partiyalar haqqında" qanunlarda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələri səsə qoyularaq qəbul edildi.

İclasda "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında" qanunlarda, Vergi və Əmək məcəllələrində dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələri də səsə qoyularaq qəbul olundu.

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri İsa Həbibbəyli "Təhsil haqqında" qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsini müzakirəyə təqdim etdi. Bildirdi ki, qanunda nəzərdə tutulan dəyişikliklər Azərbaycan Prezidentinin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli 13 sayılı Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda qarşıya qoyulmuş hədəflərə nail olunması və müasir təhsil sisteminin formalaşdırılması istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi məqsədi daşıyır.

Qanunun Ümumi təhsil maddəsinin 11-ci bəndinə əsasən, Azərbaycanda ibtidai təhsil 6 yaşdan başlanır. Dəyişikliklərdə bənd ikinci cümlə əlavə olunub. Yeniliyə əsasən, valideynlərin və ya digər qanuni nüma-

yəndələrin müraciəti ilə hər təqvim ilinin sonunadək 6 yaşa tamam olan uşaqlar da məktəbə qəbul edilirlər.

Digər dəyişikliklərdə maddənin 12-ci bəndi ləğv edilib. Bu bəndə əsasən, valideynlərin və ya uşaqların digər qanuni nümayəndələrinin arzusu ilə təhsil müəssisəsi xüsusi istedadlı uşaqları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada daha erkən yaşda qəbul edə bilər.

Həmin maddənin 14-cü bəndinə edilən əlavəyə əsasən, xüsusi program əsasında təhsil verən təhsil müəssisələri istisna olmaqla, ümumi təhsil müəssisəsinin yerləşdiyi ərazidə yaşayan təhsilalanlar həmin təhsil müəssisəsinə ilk növbədə qəbul olunacaqlar. Ümumi təhsil müəssisələrinə uşaqların qəbulu, sinifdən-sinəfə keçirilməsi və yeridəyişməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən ediləcək.

Müzakirələr zamanı parlamentin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov dedi ki, dövlət xətti ilə xaricdə təhsil alanlar ölkəyə qayıtmırlar. Deyirlər ki, əməkhaqqı azdır. Həmin tələbələr təhsil xərclərini dövlət ödəyib, ona görə də ölkəyə qayıtmalıdır. Belə insanlarla müqavilə bağlanmalıdır ki, qoyulan sərəmənəni qaytarsın, yeni işləməklə xalqına xidmət etsin.

Günün ikinci yarısında Milli Məclis "Təhsil haqqında" qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsinin müzakirəsi ilə işini davam etdirdi.

Deputat Aqil Abbas bildirdi ki, tədris ili iyunun 15-də başa çatır. Birinci sinfə gedən uşaq çantasının ağırlığı 6-8 kiloqramdır. Uşaqları belə yükləmək olmaz. Bu məsələlər yoluna qoyulmalıdır.

İsa Həbbəyli deputatların fikirlərinə münasibət bildirdi və layihə səsə qoyularaq qəbul edildi.

"Azərbaycan Respublikasının Ağsu, Astara, Goranboy, Göygöl, Xaçmaz, Xızı, Qazax, Quba, Qusar, Masallı, Oğuz, Saatlı, Samux, Şəmkir və Yevlax rayonlarının bəzi ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsi haqqında" qanun layihəsini Regional məsələlər komitəsinin sədri Arif Rəhimzadə təqdim etdi. Layihə səsə qoyularaq qəbul olundu.

"İdmanda doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi barədə Gənclər və idman komitəsinin sədri Ülvi Quliyev məlumat verdi. Bildirdi ki, sənədə "İdmanda dopingdən istifadənin qarşısının alınması, habelə qadağan olunmuş doping vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsinə iştirak edən şəxslər barədə məlumat almaq məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə əməkdaşlıq etmək, o cümlədən məlumat mübadiləsinə həyata keçirmək" məzmunlu 7.0.12-1-ci maddə əlavə ediləcək. Layihə səsə qoyularaq təsdiqləndi.

"Bədən tərbiyəsi və idman haqqında" qanunda dəyişikliklər edilmə-

si barədə qanun layihəsi də səsverməyə çıxarılaraq qəbul edildi.

Parlamentin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli "Məşğulluq haqqında" qanun layihəsini ikinci oxunuşda müzakirəyə təqdim etdi. Komitə sədri deputatlar tərəfindən bir sıra təkliflər verildiyini diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, səsləndirilən fikirlər təqdim olunan sənədə öz əksini tapıb. 6 fəsil, 37 maddədən ibarət qanun layihəsi məşğulluğa kömək sahəsində dövlət siyasətinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati əsaslarını, eləcə də işaxtaran və işsiz şəxslərin sosial müdafiəsi sahəsində dövlət təminatlarını müəyyən edir. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

İclasda "Azərbaycan Respublikasında dövlət daktiloskopik və genom qeydiyyatı haqqında" qanun layihəsi də ikinci oxunuşda müzakirə edildi. Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bildirdi ki, 4 fəsil, 21 maddədən ibarət qanun layihəsi ölkəmizdə dövlət daktiloskopik və genom qeydiyyatının məqsədini, prinsiplərini və növlərini müəyyən edir, habelə bu sahədə yaranan ictimai münasibətləri tənzimləyir. Qanun layihəsi qüvvəyə mindiyi gündən "Azərbaycan Respublikasında dövlət daktiloskopik qeydiyyatı haqqında" sənəd ləğv ediləcək. Layihə ikinci oxunuşda qəbul olundu.

Sonda deputatlar "Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında" qanun layihəsini birinci oxunuşda müzakirə etdilər. Layihəni Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Aqiyə Naxçıvanlı təqdim etdi. Bildirdi ki, yeni qanun layihəsi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, Uşaq hüquqları haqqında, İctimai Televiziya və Radio yayımı haqqında, kütləvi informasiya vasitələri haqqında qanunlara, Uşaq Hüquqları Bəyannaməsinə, Uşaq Hüquqlarına dair Konvensiyaya və digər beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq hazırlanıb. 5 fəsil, 19 maddədən ibarət qanun layihəsi uşaqların yaşına uyğun informasiya əldə etmək hüququnun həyata keçirilməsi ilə əlaqədar olaraq uşaqların onlar üçün zərərli informasiyadan qorunması tədbirlərini müəyyən edir və bu sahədə yaranan münasibətləri tənzimləyir. Qanun layihəsi Azərbaycanda uşaqların hüquqlarını və azadlıqlarını, uşaqların sağlamlığının və inkişafının qorunması, onların mənafehinə və fiziki şəxslərin vəzifələrini müəyyən edir. Layihə səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edildi.

Bununla da Milli Məclisin növbədənənar sessiyasının ilk iclası başa çatdı.

Səbinə MƏMMƏDOVA,
Fərman BAĞIROV (foto),
"Azərbaycan"